

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Avatásra.

A közmívelődésnek új, díszes csarnoka emelkedik ott az Árpád-uccában: az állami elemi népiskola új háza. Ma szentelik föl ezt a csarnokot.

Megállok az épület előtt és szívem eltelik mélységes áhitattal, mintha Isten házára tekintenék.

Valóban Isten háza ez! Isten házává avatja az a magasztos és szent hivatás, amelynek betöltésére egyik követ a másikára rakták.

Ennek a háznak a falai mindenekelőtt Isten szolgálatára szentelvék. Annak avéghetetlen jóságú, irgalomban-kegyelemben kifogyhatatlan jóságú Istennek, akinek szeretete irántunk határtalan, kimeríthetetlen és örök.

Istennek ez a szeretete szálljon le erre a házra és töltsse be mindenkor Ez a szeretet legyen világító és melegítő napja; ez legyen fénylő és vezető csillaga; ennek a szeretetnek ereje töltsse be mindazoknak szívét-lelkét, akik átlépik küszöbét, hogy az emberi hivatás legszebb és legnemesebb oltárán áldozzanak.

Amint Istennek szeretetét esdjük le erre a házra, viszont e ház munkásai is hordozzák szívükben az Úr félelmét és szeretetét. Mikor átlépik egy-egy terem küszöbét, szálljon lelkükből fohász föl a magasságbeli Istenhez, hogy adjon erőt és kitartást működé-

sükre. És ha szavukból Isten iránt való szeretet csendül, igaz, a szív mélyéből fakadó szeretet, akkor a mindenható Isten áldása száll munkájokra.

Ezt a szeretetet azután a maguk szívéből ültessék át a gyermek szívébe. Neveljék bele mélyen, állandóan, rendületlenül. Hogy soha semmi csapás ki ne irthassa onnan.

A második oltár, amelyen áldoznak, a hazaszeretet oltára legyen. A magyar hazának lángoló szeretete lobogjon ott mint soha ki nem alvó láng e ház minden munkásának lelkében. Ez a szeretet hevítse és lelkesítse őket kötelességük hív, odaadó teljesítésében. Folytonosan szemük előtt lebegjen az a fönséges gondolat, hogy a rájuk bízott gyermekekben a jövő nemzedéket és ezekben a magyar haza jövő sorsát segítik megalkotni. A haza igaz, őszinte, mélységes szeretete azután átragyog a gyermekek szívébe s ott hasonló szeretettel gyullaszt. Ha evvel az érzelemmel szállnak ki az iskolából az élet küzdelmeinek nehéz pályájára, akkor legyen sorsuk bár kemény, el nem szakítja őket e haza rögtől, ennek a nemzetnek testéből semmi erő és hatalom.

A harmadik oltár az emberszeretet oltára. Azé a Krisztusi emberszereteté, amely önérdék nélkül fogadja szívébe mindannyi embertársát. És ennek az általános emberszeretethez első

hajtása legyen a gyermekek szeretete. Az első és legerősebb, mint hivatásuk parancsolja. Engedjék magukhoz a kisdedeket s fogadják az édes apa, az édes anya meleg, benső, gyöngéd szeretetével, miként az Úr Jézus fogadta egykoron. Minél szegényebb, minél gyámoltalanabb pedig az a gyermek, annál jobban érezzék vele ennek a szeretetnek áldó melegét és annál odaadóbb legyen az a gond, amely e gyermek testi-lelki épülését, jövő sorsát megalapozza, irányítja és vezeti.

Ennek a hármasszeretethez tempoma legyen az új iskolaház. Ezt vallják és hirdessék, akik beléköltöttek, mint ennek a templomnak papjai. És ha a maguk lelkéből a gyermekek lelkébe átplántálták a szeretetnek ezt a szentháromságát, akkor ezek mellett a lélek egyéb jó tulajdonságai csoporsan fakadnak. A munka igaz szeretetének, a kötelesség szigorú teljesítésének, az irgalom és könyörület vallásának érzelmei elmaradhatatlanok abból a lélekből, amelyet az Isten, a haza és az emberszeretet világít be. Akkor képesíti az iskola növendékeit arra, hogy emberek legyenek a szó legnemesebb értelmében, emberek, akik az igaz, szép és jó örök kultuszát érezni, ezért dolgozni és áldozatot hozni is képesek.

Ünnepe lesz ma Sümege közönségének. Gyönyörű szép kulturális ünnepe.

Hogyan repültem át a csatornán.

A tény oly egyszerű, hogy leírására nem is mernék vállalkozni, ha egyszersmind újságíró is nem volnék. A nevezetes hajnalon rossz hangulatban ébredtem. Önfeláldozó barátom, Alfréd Leblanc költött fel 2 óra 30 perckor. Semmi kedvem sem volt a startoláshoz. Fekete színben láttam mindent és most már bevallhatom, hogy örvendtem volna, ha azt mondják, hogy oly erős szél fúj, hogy el kell halas tanom a felszállást. Hát persze ellenkezően Leblanc minden jóval biztatott és magával vitt automobilján.

A friss levegő felvidámított. Resteltem iménti gyengeségemet és bátorságom megkészszerződött. Les Baraques faluban munkatársaim, Mamet és Colin vártak. Bár kora hajnal volt, az egész falu talpon. Legalább ezren várakoztak és egymás nyomában érkeztek automobilon. Ez kissé háborgat; jobban szeretnék egyedül lenni. Leblanccal elhatároztuk, hogy próbarepülést végzünk. E célból a tőmeget lehetőleg hátraszorítjuk.

A gép tökéletesen működik és a léggel megtöltött nehezékek nem befolyásolják működését cseppet sem. A gépen van egy új

csavar, mely pompásan működik.

Tíz percig tartott ez a próba, miközben észrevettem, hogy a parton friss szél kerekedik, amely engem a csatorna felé fog majd vinni. Minden kész. A pályázat szabályainak megfelelően bevártam a napfölkeltét. Leblanc figyelmeztetett, hogy a parton zászlót lengenek. Ez a jeladás. Könnyed izgatottság fog el, amikor gépem elhelyezkedem. Mi történhetik? Eljutok e Doverbe?

De azok a gondolatok csak pillanatnyiak, most gépemmel kell törődnöm, a motorral, a csavarokkal. Mindenki megmozdul és izgatottan figyel. Jeladásomra a motörök elengedik a készüléket.

Egy szempillantás alatt a magasba emelkedem. Egyenes irányt szabok és folyton emelkedem. Már a tenger fölött lebegek és jobbfelől elhagyom a torpedóüző gőzhajót. A napot sűrű köd rejtegeti. Nyugodtan tovább röptüök, minden izgalom és minden lényeges benyomás nélkül. Mintha léghajóban ülnék. Semmi légáramot nem érzek. Nem kell a kormányrudhoz nyulnom, sem a szárnyfelületeket igazgatnom. Kezemet egész bátran zsebredughattam volna.

A gyorsaságot nem tapasztalom, aminek alkalmasint a tenger felületének egyformasága az oka. A földön erdők, házak mutatkoznak és tűnnek el.

Meg vagyok elégedve a gépemmel. Stabilitása gáncsnélküli, a motor pompás. Az első negyedórán megettem egy magammal hozott cipőt.

Tíz percig maradok izoláltan, egyedül a tenger színe fölött, anélkül, hogy a horizonton hajót pillantottam volna meg. Csend van, csak a motor berreg.

Ez a tíz perc hosszadalmasnak rémlett nekem, míg végre a látóhatáron egy szürke vonalat vettem észre. Semmi kétség: ez az angol part. Arra tartok: de most széllel és köddel küzködök. Szemem és kezem munkában. A készülék pontosan engedelmeskedik akaratomnak.

De Istenem, hol is vagyok! Három hajót látok, melyeknek legénysége lelkes hurrákiáltásokat küld felém. Tehát Doverben volnék?

Jobbra egy sziklafok, oda kormányzom gépemet. Hurrázás ismét. A szikla fensikja fölött lebegek. Alant egy ember trikólórt lobogtat. Leszállásra gondolok most már és megpillantom Fontainet, a Matin munkatárs, aki harsányan kiáltoz felém. Ki akarok kötni, ámde a szél erős és kissé hosszadalmas volt a leszállás. Repülésem 37 percig tartott és ez elég.

Dover felé tartva, egy ideig az Escopotte francia torpedóüző menetirányát követtem,

Bizonyosan ott lesz a város egész közönsége. Ennek az ünnepnek középpontjában mégis a vármegye tanfelügyelője és a város tanítói kara állanak. Ezeknek lesz ez első sorban és főképpen ünnepük, amelyen ismét fogadalmat tesznek, hogy felelőséges, nehéz, de eszményien szép hivatásukat, a város gyermekeinek nevelését, teljes testi és lelki erejükkel fogják szolgálni.

Adjon az Isten erőt és kitartást e szolgálatukra.

Előre az Isten, a haza, az ember-szeretet főséges jegyében, előre!

Justh Gyula, a képviselőház elnöke a következő levelet intézte Eitner Zsigmond országgyűlési képviselőhöz, a f. hó 16-án tartott népgyűlés elnökéhez:

Kedves Barátom!

Kérlek, tolmácsold meleg köszönetemet a zalaszentgróti választókerület függetlenségi polgárai előtt a hozzám intézett szíves üdvözléért. Lelkem egész melegével kívánok továbbra is harcolni a nemzet jogaiért annál is inkább, mert látom, hogy a hazafias választóközönség országszerte felfogta a gazdasági különválás roppant jelentőségét és érte minden áldozatot meghozni kész.

Budapest, 1909. okt. 20.

Tisztelettel

Justh Gyula.

Holló Lajos országgyűlési képviselő Fürst János drhoz, a népgyűlés jegyzőjéhez intézett következő táviratban köszönte meg a népgyűlés üdvözlését:

A sümegi lelkes népgyűlés szívélyes üdvözléért fogadja meleg köszönetemet.

Holló Lajos.

Csak egy virágszálat!

— Halottak napja közeledése alkalmából. —

Irtá: Vay Gáborné grófné.

Sokaknak közlünk bizonyára volt már alkalma tüdővész beteg lassú elhalását közelebbről is szemlélni. Nincs ennél szomorúbb és szánsalomra méltóbb látvány, sajnos a legtöbb áldozat a fiatal életetek tömegéből kerül ki, abból a tömegből, mely jogot és igényt tarthat az életre, annak minden teremtő alkotására és erejére — előtte állván

ámde egyszerre arra riadtam, hogy a torpedózúzó nem látom sehohol s én tájékozatlanul, a tenger fölött eltévedtem a levegőben. Vagy tíz percig röpkültem tovább anélkül, hogy égen és vizen kívül bármit is láttam volna. Nagyon fontos pontja volt ez utamnak, mert fogalmam se volt róla, hogy helyes-e az útirány, de nagyon bíztam, mert gépem remekül ment. Végre feltetszelt mesziról a part s észrevettem, hogy az admirálispiér felé szálllok. Mert utam a torpedózúzó felé irányítottam, megfélekedvén a szél hatásáról, mely nyugati irányba hajtott.

Dealban is leszálhattam volna, de fejembe vettem, hogy Dovernél érek partot. Így hát gépemet nyugat felé fordítottam s vagy egy mérföldnyi távolságban követtem a partot. A kikötő hadihajói felett átszállottam arra a helyre, ahol Fontaine barátomat a francia-trikolórral állani láttam. Átszállottam a sziklák fölött, de a leszállás egyike volt a legnehezebbeknek. Dover Castle völgyében örvénylő szél fogadott. Két kört irtam le, hogy le tudjak szállani, de még így is hevesebben értem földet, mint hittem.

A monoplán kissé megsértült.

Blériot.

egy emberétet egész jövője. Pedig hányan vannak, akiket a kegyetlen betegség megfoszt e természeti jogoktól, e természeti igényektől! Viruló fiatal lányok — gyakran a szülők egyetlen napfénye — elfonnyadnak, elhervadnak időelött és a halál fagyos lehelete megdermeszti bennök a tavasz virágfakadását! Lassú, gyötrő elhalásra vannak kárhozlatva fiatal családapák, kik a betegség magvát már is tovább hintették a jövő nemzedékbe! Hány menyasszonyt visznek esküvője helyett a temetőbe, hitvesek, anyák hányan — de hányan sorvadnak, pusztulnak el egymás után, anélkül, hogy az emberiség nagy zöme, mely együtt véve olyan óriási hatalmat képvisel, csak egy vékony mentő deszkát is nyujtana feléjük!

Napról-napra látjuk és halljuk, hogy hazánkban mennyire szaporodnak a szobrok. Majd minden hónapban, valamelyik városban hull le a lepel egy-egy államférfiu, egy-egy költő, művész, hős, vagy kiváló gazdasz érche öntött alakjáról! Mennyi arany, mennyi holt kapitális egy tömb rideg, hideg, néma érche öntve! Mennyi kegyelet, mennyi elismerés, egy bevégzett pályafutás, egy örökre kihűlt szív, egy soha vissza nem térő szellem iránt!!! Pedig az élet tovább forog; viszi sodorja magával az új erőket, sorvasztja, hervasztja őket, mint őszi szél a növények leveleit s mind sűrűbben takarja be az enyészlet leplével azokat, akik egészségért, erőért, életért kiáltanak az emberiség felé!

E világon minden emberi alkotás, minden munka eredménye, mondhatnám minden legkisebb tárgy további fenntartásra szorul. Ha virágot ültetünk, gondozzuk is azt. Ápoljuk, öntözzük s ha sorvadni kezd, a napra visszük vagy ablakaink közé tesszük, hogy érje a világosság. Fáinkat nyessük, megtálcázzuk, vadhajtsaikat elmetszük, a hernyóktól megtisztítjuk. Házunkat ha megrongálódott, javítgatjuk, tatarozzuk; kertünk kerítését kifoldozzuk; jószágainkat minden nyavalyától óvjuk; ha ragály üt ki valahol, beoltjuk őket s kiki módja szerint elkülöníti azokat! Megengedem, hogy mindennek rugója az egyéni haszonnak, az egyéni érdeknek kifolyása. De valjon az emberiség hasznára szánt áldozataink, és fáradozásaink nem érintik ugyancsak az egyesek érdekeit, nem kell tehát kétszeres erővel közreműködnünk, hogy az nagyjában sértetlenül fennálljon?

Az emberiség legóriásabb, legkiszámíthatatlanabb kára pedig akkor és ott van, ha a fiatal élet — és munkaerők, meddők hevernek és idő előtt dűlnek ki csoportosul, tömegestül. Pedig mennyire módunkban volna ezt megakadályozni, ha egyöntetűen közreműköd-nénk abban, hogy a tüdővész rohamos terjedését megakasszuk!

A József Kir. Herceg Szanatórium ezt tűzte ki céljául és ezért fordult most is, halottak napja előtt az ország közönségéhez *csak egy virágszállért!*

Legyen az a koszorú — melyet szeretetünk sírhalmára viszünk, kevesebb virághól fonva, legyen a temetőben vagy a családi kriptában egy méccsel kevesebb; a halottak iránti kegyeletet ez nem fogja csökkenteni, sőt csak emelni fogja! A koszorúkból visszatartott virágszállakat és a kigyult temetők felmaradt méccseit pedig tegyük le a legne-mesebb oltárok egyikére, az emberszeretet oltárának, számolyára, hogy soha el nem oltható máglyatűz élessze melegével.

Csak egy virágszállat, csak egy sirhant méccset kérek!

Felhívás.

Városunkban és megyénkben is visszhangra talált a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület felhívása.

Hölgyeink most szervezkednek a vármegye alispánjának felhívására s e hó 30-án irgalmas adományokat gyűjtenek a szegénysorsú tüdőbetegek javára. *Csak egy virágszállat!* jelige alatt történik a gyűjtés. Az egyesület felhívásában ezeket mondja: A haldoklók szólítanak. Legyen a sirok koszorúja egy virágszállal egyszerűbb; égjen egy

méccsel a sirokon kevesebb és ennek árából ki fog gyulni egy pislogó élet.

Esdve kér az egyesület minden jó szívet, váltssa meg mindenki ezt a szent vámot nemzete dicsőségére, özvegyeknek, árváknak, ügyefogyottaknak könnyei felszúrítására. Aki ezt megteszi, akinek szívében az irgalomérzet fölfakad, annak halottja tudni fog arról. Kegyeletünk szent, megtisztult, nemes tanúsítása lesz, ha egy ujonnan létesítendő, szegénysorsú tüdőbetegeket gyógyító népszanatóriumnak építési tőkéje gyarapítására halottak napja alkalmából adományát eljuttatja. Ezt kéri az egyesület bizó hittel és reménységgel.

Városunkban Lázár Matild, Novák Mária, Neumark nővérek, Németh Anna, Rottler Rezső (Bazaltbánya), Gombos Lajos, Koczka József, Somogyi Ferenc és Kazár Edit fogják a perselygyűjtést eszközölni.

H I R E K.

Iskolaavatás.

Sümeg közmívelődésének fényes ünnepe lesz ma. Ekkor avatja föl a gondnokság az állami népiskola új házát.

Evvél az ünnepel teljes betetőzést nyert az a munkásság, amely pár év óta népiskolánk államosításának s ezzel népnevelésünk fölvirágztatásának érdekében folyt. Még jövő számban visszatérünk ennek a munkának méltatására, azért most egyszerűen közöljük azt a meghívót, amelyet a gondnokság az avató ünnepre kibocsátott.

Igy szól:

Meghívó

a sümegi állami elemi népiskola új épületének 1909 október 24-én tartandó felavató ünnepére.

Sorrend:

- 1) Reggel fél 9 órakor gyülekezés az iskola emeleti termében.
- 2) 9 órakor szent mise a plébánia templomban
- 3) Mise után az épület egyházi megáldása.
- 4) Világi ünnep:
 - a) Himnusz.
 - b) Lukonich Gábor dr. gondnoksági elnök beszéde.
 - c) Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő beszéde.
 - d) Az V. VI. osztályok éneke.
 - e) Bánfi Alajos igazgatótanító beszéde.
 - f) Egy fiú tanuló beszéde.
 - g) Egy leány tanuló szavalata.
 - h) Záró ének.

Az ünnepet a kaszinó nagytermében társas ebéd követi.

A városnak erre az ünnepére az egész közönséget tisztelettel meghívja a gondnokság nevében Lukonich Gábor dr. elnök.

Kerületünk országos képviselő-jét Eitner Zsigmondot a képviselőháznak október 19-én tartott gyűlése az országos földadó-bizottság tagjává választotta.

Községi gyűlés. Sümeg képviselő-testülete október 19-én rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen a képviselők nagyon gyéren, összesen 13-an vettek részt. A vágóhídi és a húsvizsgálatról szóló szabályrendeletet elfogadták. Hasonlóképpen elfogadták a gyalogjárókról alkotott szabályrendeletet is. Az uccák osztályozását, vajjon aszfalttal vagy kőburkolattal fedendők-e, a szépítő és a pénzügyi bizottságra bízták. A téglásmesteri állást egyhangulag Seeman János nagybognyi téglásmester nyerte el. Több illetőségi ügyet elutasítottak. Novák Imre egyetemi hallgató beiratását igazolta, ennek következtében a Ramassetter-alap ösztöndíjat részére folyósította a gyűlés. Az állami elemi népiskola új épületének fűtéséhez a szükséges eszközöket megszavazták. Az épület építésének költségéhez még szükséges összeg, továbbá a téglagyárnak a Chernel-féle erdőből vett 1000 m³ fa árára 15.000 K-t megszavazott a gyűlés s addig is, míg ez a vármegye jóváhagyja, főt hatalmazták az elüljáróságot, hogy a helybeli pénzintéze-

teklől folyó számlára vegye fel, míg az 1000 m³ fára adandó 2000 K foglalót a kisedovó alapjából veszik kölcsön. Több kisebb ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Új iskola járásunkban. Sümege néhai polgárának, Cseh László nemes rendelkezései egymás után valósulnak meg. Pár hete foglalta el az általa alapított plebániát az első plebános, Ott Mihály dr., ma pedig a szintén Cseh László hagyatékából létesült új iskola első tanítóját válasszák meg. Ugyanis eddig a 21 lakóház és 172 lélekből álló kis Megyer községnek nem volt tanítója. A tanuló a szomszéd Rigács r. kat. iskolájába jártak. Elég nehéz sor télviz idején. Most Cseh László hagyatéka megmenti a kis gyermekeket ettől. A saját községükben látogathatják az iskolát. A tanító a hagyatékából 430 K fizetést húz, ellátást pedig a rigácsi tanítótól kap, akit erre nagyobb hagyaték ellenében Cseh László végrendelete kötelez.

Előmunkálati engedély. A kereskedelmiügyi miniszter 77701. III. 1909. sz. alatt i. hó 8-án kelt leiratával a sümeg-csabrendek—devecseri h. é. vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre a Barcza László elnökölte, alatt működő Eitner Zsigmond, Lukonich Gábor dr., Darnay Kálmán, Sandly Ferenc, Barcza Béla, Györfly Géza, Barcza Sándor dr., Löb Ignác és Posgay Andor végrehajtó bizottsági tagoknak megadta és a hatóságokat felhívta, hogy őket szükség esetén támogatásban részesítsék.

Új szeszgyár. Löke Emil dr. nagykanizsai ügyvéd taliándörögdi birtokán új modern berendezésű szeszgyár épült. A gyár csatlakozott a dunántúli gazdasági szeszgyárosok szeszfinomító részvénytársasághoz.

Kérelem Zalavármegye hölgyeihez. Annak idejében nagyszámu gyűjtőleveket küldött ki a Csány szobor-bizottság Zalavármegye nemes hölgyeihez, hogy saját és gyűjtendő adományokat küldjenek be. A kiküldött levek számához mérten kevés iv érkezett vissza. Tisztelettel fölkéri most a bizottság az illető nemes szívű és hazafias hölgyeket, akik még nem küldötték vissza az ivateket, sziveskedjenek az őszi hónapokban bármily csekély összeggel is beküldeni az ivateket Zalaegerszegrre a Csány szoborbi zottságnak címezve.

Halottak napjára. Közeledik halottak napja, amikor megnyilatkozik a kegyelet. Az élők kíváncsornak a halottak sirhalmaihoz, virággal övezik fejfájukat, emlékoszlopokat s meggyújtják a kegyelet világait. Avval a kérelemmel fordulunk a közönséghez, hogy csakis magyar virággal, koszorúval ékesítse kedves halottjainak sírját s magyar legyen a gyertya, a méces, amelyet gyújtanak. Ne zavarják az édes magyar földben nyugvó halottak álmát idegen országok iparcikkai.

Szüret. Sümegeben véget ért a szüret. Dúsan fizettek az idén is a tőkék. Minőségre a tavalyi mögött marad a bor, de mégsem lesz olyan rabvallat aminőnek előre híresztelték. A folyó hó 12-ike óta uralkodó verőfényes szép őszi idő is sokat javított a must minőségén. A kereslet még nem indult meg.

A vas-zala-soproni vasút. A Sopron—vas—zalai helyérdekű vasútnak Túrje—rum—sárvár—bük—csepreg—felsőpulyai végrehajtóbizottsága Herbst Géza vas megyei alispán elnöklésével értekezletet tartott. Herbst Géza végrehajtóbizottsági elnök részletesen beszámolt a legutóbb tartott ülés óta történt eseményekről. Bejelentette, hogy a kereskedelmi mind a létesítendő vasút rum—túrjei szakaszán Botkaházának vezető variánstra, mint a köszeg—locsmándi vonat kiépítésére kért előmunkálati engedelmet megadta. A bejelentést a végrehajtóbizottság örömmel vette tudomásul. A végrehajtó bizottság megbizta Fábrián Lajos vállalkozó mérnököt, hogy a köszeg—locsmándi helyérdekű vasut tervét is készítse el. A vállalkozó-mérnök erre bemutatva az utóbbi vonal kivételével már teljesen elkészített műszaki terveket, amelyeket a végrehajtóbizottság alapos megvitatás után magáévá tett. Egyben elhatározta, hogy a kereskedelmi minisztert felkéri a közizgaza-

tási eljárás sürgős elintézésére. A végrehajtóbizottság ezek után fölkérte Herbst Géza elnököt, hogy Sopron, Vas- és Zalamegyékhez feliratot intézzen a törvényhatóságok részéről adandó nagyobb anyagi hozzájárulás megszavazása érdekében.

A bankért. A zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt ma Alsólendván tart népgyűlést az önnál bankért.

Birtokvásár. Batthyány Ervin grófnak dergécsi birtokát a mostani bérlők, Kohn Mór és társai megvették 1 millió 400.000 koronáért. A birtok nagyrészt parcellázzák.

Országos vásár. Dömötöri országos vásárunk október 26-án, a jövő kedden lesz. Míg tavaly egy vagon nyírségi káposzta is érkezett a piacra, addig az idén nagy káposztavásárra van kilátás, mert kitűnő termés volt.

Dalosos ünnepe. A Dunántúli Dalosszövetség a jövő évben Keszthelyen július 10 és 11-én tartja meg rendes közgyűlést és kilencedik dalünnepét.

Áthelyezett vásár. A tapolcaiak kértére a kereskedelmi miniszter Miklós napi (dec. 6.) vásárakat október 19-re helyezte át. A múlt kedden volt az első áthelyezett vásár. Rengeteg iparos gyűlt össze, de igen silány vásárunk volt, mert még a nép a borból nem pénzelt.

Plakátok ragasztása. Amióta hirdető táblákat akasztattak ki a város, azóta tilos a plakátoknak falakra való ragasztása. A tilalmat azonban sem nem respektálják, sem ellen nem őrzik. A falakra most ragasztanak hirdetéseket, ha kisebb mértékben is. A jövő keddi vásárra bizonyosan lesz jó csomó plakátragasztás. Fölhívjuk az eljáráság és a rendőrség figyelmét, hogy a falakra való plakátozást tilos el. Az illető házi gazdák is figyelhetnek erre.

Az új bortörvény kis katéja című művet lelkészek, községi jegyzők, tanítók és kis szőlősgazdák ingyen megkaphatják, ha eziránt levélben vagy levelezőlapon a földmivelésügyi miniszterium könyvtárához fordulnak.

Megyekövek. A törvény szerint minden birtokos köteles birtokhatárának megjelölésére jól látható jeleket felállítani: ha régi a jel, akkor tartozik azt kijavíttatni vagy újjal pótolni. A földmivelésügyek minisztere fölhívta a közigazgatási hatóságokat, hogy a törvény pontos végrehajtásáról gondoskodjanak. Ahol hiányt találnak, azt a mulasztók költségére pótoltsassák.

Három ember életveszedelemben. Szűcs Zsigmond sümegi birtokos a héten sonlyói szőlőjében szüreteltetett. A pincében már javában forrott a must, mikor a szüret még mindig tartott. Az erjedő mustból erősen áradt ki a szénsav, ezért a gazda megtiltotta, hogy a munkások a pincébe lemenjenek. Nagyobb biztosság okáért még egy deszkára is ráírta öreg betűkkel az intelmet. Egyik nap a gazda távol volt hajlékától. Ebéd után gyöngéledő felesége pihenni akart, de óvatosságból utána nézett, nem ment-e valamelyik munkás a pincébe. Megdöbbenve tapasztalta, hogy az egyik munkás a lépcsők aljában fekszik. Rémmillen kiáltott segítségért, erre a másik munkás lement, de a szénsavtól elkábítva ez is összeesett, hasonlóképpen járt a harmadik is. Az úriasszony ekkor a két cselédlánnyal iparkodott a munkásokat kimenteni, de az ájult emberekkel nem bírtak. Szerencsére ekkor ment oda vizért egy erős, markos legény, ennek a segítségével azután egyik munkást a másik után kihúzták. A két utóbbi hamarosan magához tért a friss levegőn, azonban az első ízben lement munkás több mint egy órai élesztgetés után kezdett csak életjellet adni. Ezt is megmentették. A rendkívüli erős izgalom Szűcs Zsigmondné idegeit annyira megviselte, hogy utána ágyban fekvő beteg lett.

Kiss szerencséje nagy! A magyar kir. szab. osztálysorsjáték csütörtöki befejező húzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 96.071 számú 8/8-ban eladott sorsjeggyel ismét a hírneves Kiss Károly és társa bank

részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) szerencsés vevői nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600.000 koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: »Kiss szerencséje nagy!«

Ültessetek novemberben. Sokszor csodálatos, hogy az ember mily szívesen ragaszkodik hagyományaihoz és szokásaihoz s ismételt felvilágosítások és tárgyilagos oktatások mellett mily nehezen szakít azokkal s barátokzik meg újításokkal. Ezt az esetet különösen a fák rózsák, cserjék stb. ültetésénél konstatálhatjuk. Még mindig sok ültetettik tavasszal! Mennyi jóakarát, mennyi lelkesedéssel megkezdett kertészeti tevékenység jut ezáltal zátonyra! Ha a természet ősszel pihenőre tér s vele a fák és cserjék a nedvkeringést beszüntetik, ha a növények lombot hullatnak s a bekövetkező hosszú téli alvásra előkészületeket téve a növéssel és hajtással felhagynak, már a kezdő kertészkedő is megértheti, hogy a pihenés ez állapotában az ültetést és átültetést összehasonlíthatatlanul nagyobb eredmények kísérik, mintha ezt tavasszal végeznék. A nedvkeringés már januárban indul meg, a nap melege már akkor ingerli megújuló életműködésre a rügyeket és gyökereket, nagyfontosságú tehát, hogy az ültetést ősszel végeztessük, hogy a fa, cserje vagy rózsza a következő kihajtást zavartalan pihenésben előkészíthessék. Ha az ültetést tavaszra hagyjuk, amikor már minden hajt vagy rügyez, akkor szükségszerűleg a nedvkeringés hatalmas visszaszorítása következik be, az életműködés hosszabb időre megkötet, ezáltal pedig erőszakkal gyengítjük a növény életképességét. Viszont ősszel a fa, cserje vagy rózsza teljesen pihenő állapotban jó rendeltetési helyére, az őszi és téli nedvesség kellőleg mehet a frissen felásott talajba, a növény gyökereivel ennek következtében leülledik s mihielyt a januárban mindinkább magasabba törekvő nap melege a növény életben észrevehetővé válik, a már ősszel ültetett fák és cserjék rügyei megdagadnak, életműködésüket újból akadálytalanul kifejezhetik. Mühle Árpád, az ismert temesvári faiskolatulajdonos kiterjedt vevőkörét évek hosszú sora óta lankadatlanul serkenti az őszi ültetésre s a kertbarátok érdekében ismételtlen fáradozik az őszi ültetés előnyeinek ismertetésében. Azok az általánosan ismert és méltányolt sikerek, melyek a temesvári faiskolából származó fakkal, rózsákkal stb-vel elérték, oroszlanrészen az őszi ültetésnek tulajdonítandók. Reynolds Hole, a világhírű angoltrózsatanterjesztő, a faültetés alpháját és omegáját csak e két latba eső szót: *Ültessetek novemberben*, hirdette barátainak.

A reklám hatalma. Nálunk még a legtöbb iparos nincsen tisztában a reklám nagy jelentőségével. Igen sok gyáros és iparos ugyanis azt hiszi, hogy a jó bornak nem kell cégér, azaz úgy is boldogul, ha nem is veszi igénybe a sajtó hirdető rovatát. Pedig ez merő tévedés, mert akárhány gyáros létezéséről, új találmányokról, eladó gépekről, állaskeresőkről csakis a lapok hirdetési rovata után szerezhetnek tudomást azok, akik iránta érdeklődnek. Hogy miképp gondolkodnak a külföldön a megfelelő reklámról, bizonyítja a st. Luisi gabonatözsde az a tény, hogy külön reklámhivatalt szervezett kebelében, melynek élére egy Ball nevű igazgatót, egy kiváló reklámszakértőt állítottak és ennek egyellen feladata az, hogy ellenőrizi a tözsdetagok reklámjait. Ball figyelemmel fogja kíséni, hogy a tagok milyen szaklapokban és hogyan hirdetnek és minden egyes tözsdetagnak tanácsal fog szolgálni arra nézve, hogyan lehet ügyesen megfogalmazott és megfelelő szaklapban elhelyezett hirdetéssel forgalmat elérni. Érdekes, hogy Ball 4000 dollár fizetést kap, ami a mi pénzünk szerinl 20.000 koronának felel meg. Ennyire becsülik Amerikában a reklámot.

Mindenféle szerelemnek vége szokott lenni. Azonban Zanati József csehi legény szerelmének ugyancsak véres vége lett. Avagy nem is szerelem volt ez, inkább csak amolyan legényes incselkedés. Az eset így történt: Zanati József folyó hó

17-én jött haza Morvaországból hosszú szabadságra, ahol mint husár ette a komiszkenyeret. Itt Sümegen mulatott egyet, aztán este hazafelé indult Csehbe az édes szülői otthonba. A városon kívül találkozott Molnár János útkaparóval, aki fiaival és leányával jött haza Szántóról. A legény oda szólott a leánynak: Szivem, inkább jöjjön én velem s odanyult hozzá. Erre a leány apja és testvérei, akikben állítólag szintén forrott a szántói új bor, alaposan helybenhagyták a legényt, úgy hogy óriás vérvesztés után kénytelen volt az árokban elfeküdni. Ott akadtak rá. A csendőrség avatkozott bele a dologba. Folytatása a bíróság előtt lesz.

— **Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert, mert a folytonos munka fárasztó.** Kiváló erősítő szernek bizonyult a «Scott-féle Emulsió» mely főleg csukamáj-olajból áll, csakhogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomernél is könnyen emészthető. A «Scott-féle Emulsió» minden gyógyszerárban kapható.

— **Magy. kir. szab. osztálysorsjáték.** Mint már ismeretes, a magyar kir. szabad. osztálysorsjáték már a lefolyt 24. sorsjátéknál az eddig kibocsátott 125,000 darab sorsjegy számát 15,000 sorsjeggyel csökkentette. Ezen csökkentés által a főelárusítók gyakran nem voltak abban a helyzetben, hogy a — különösen külföldről — későn beérkező megrendeléseket teljesítsék, miután a sorsjegyek közvetlenül az első osztály huzása előtt már ki voltak árusítva. A most kezdődő 25. sorsjátéknál ismét csak 110,000 drb sorsjegy kerül elárusításra. A sorsjegyek ára és a nyereménytervezet is ugyanaz marad, mint a 24. sorsjátéknál, miáltal minden sorsjegy nyerési esélye a 600,000, 400,000, 200,000, 100,000 koronás stb. fő nyereményekre 12 és fél százalékkal kedvezőbb, mint az előző sorsjátékoknál, amelyeknél még 125,000 sorsjegy került elárusításra.

— **Sirkoszorúk** közeledő halottak napjára dísz választékban kaphatók Márkus Salamon Fia áruházában, Sümegen.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

A legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megenyhülnek a

SCOTT-féle csukamájolaj Emulsió

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

A SCOTT-féle Emulsió

utolérhetetlen hatása alkatrészeinek világhíri tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tételik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti liter ára 2 K 50 f Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód szer védjegyét — halászt — kérjük figyelembe venni.

Szükségeiteket a következő- reskedőknél és Iparosoknál sze- rezzük be:

ADORJAN FERENC, fényképészeti műterem
Árpád-ucca 397 sz.

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-ucca.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAY KÁLMÁN utóda MEZRICZKY JÓZSEF vas- és fűszer kereskedése és gépraktára.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó u.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész, Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Épstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és bútorasztalos, fémtervezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacseré. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötője. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és éimfcstő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-bárány.«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

395. sz. 1909 vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. törvényszék 1909. évi 3929 számú végzése következtében Dr. Grünwald Samu zalaegerszegi ügyvéd által képviselt Jánosháza Vidéki Takarékpénztár javára 4700 K s jár. erejéig 1909 évi augusztus hó 13-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján le és felülfoglalt és 3734 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. bútorok lovak, marhák, gépek és gabona nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sümegi kir. járásbíró 1909-ik évi V. 2505 számú végzése folytán 4700 K tőkekövetelés, ennek 1908 évi augusztus hó 1 napjától járó 6 % kamatai 1/2 % váltódíj és eddig összesen 252 K 70 fillérben bíróilag megállapított költségek erejéig. Zala Mihályfán végrehajtást szenvedett lakásán (Dervarics féle ház) leendő megtartására 1909 évi november hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül ki tüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sümegen, 1909 évi október hó. 15. napján.

Vértessy kir. bir. vhajtó

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kéjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyu-gyógyszertár** által **Majna-Frankfurt.**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a **Magyar Királyi Penitentiárium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1909. november hó 18 és 20-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi október hó 24-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága
LUKÁCS. HAZAY.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.